

Η ορνιθοπανίδα του έηλου Ποταμού Μαλίων

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Κρήτης και Νήσων Αιγαίου
2007-2013

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επιστημονική Επιμέλεια- Κείμενα:

Θάνος Γιαννακάκης, Καλούστ Παραγκαμιάν-WWF Ελλάς

Συντονιστές Εκδοσης:

Ηλίας Τζηρίτης- WWF Ελλάς

Μαρία Συμεωνίδου-Δήμος Χερσονήσου

Φωτογραφίες:

Andrea Bonetti, WWF Ελλάς: 1, 3, 7, 8, 10, 12, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 27, 28, 29, 31

Billy Lindblom, Creative Common License: 5

Frank Vassen, Creative Common License: 21

Θάνος Γιαννακάκης, WWF Ελλάς: 9, 14, 22

Μαρία Νοΐδου, WWF Ελλάς: 2

Καλούστ Παραγκαμιάν, WWF Ελλάς: 4, 6, 11, 13, 15, 20, 23, 26, 30

Γλωσσική Επιμέλεια:

Αριάδνη Χατζηανδρέου

Εισαγωγή

Το έλος Ποταμού Μαλίων είναι ο μοναδικός φυσικός υγρότοπος της Δημοτικής Ενότητας Μαλίων, του Δήμου Χερσονήσου Κρήτης. Έχει συνολική έκταση 146 στρέμματα και έχει αναδημιουργηθεί τα τελευταία 50 χρόνια μετά από μια - πιθανότατα πολύ μεγάλη - περίοδο κατά την οποία αποτελούσε κυρίως καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Η ανάκαμψη του υγρότοπου, και μάλιστα σε μια περιοχή όπου η τουριστική βιομηχανία ασκεί εξαιρετικά μεγάλες πιέσεις στις παράκτιες περιοχές, οφείλεται αναμφίβολα στο γεγονός ότι βρίσκεται εξ ολοκλήρου εντός της Α' αρχαιολογικής ζώνης Μαλίων. Ο υγρότοπος αποτελεί αναπόσπαστη οικολογική ενότητα με τις αμμοθίνες στα βόρεια και τους θαμνότοπους στα ανατολικά. Στο σύνολό του αποτελεί περιοχή με μεγάλη οικολογική σημασία σε τοπικό επίπεδο και πολύ σημαντική ως μέρος του δικτύου των 108 φυσικών υγρότοπων της Κρήτης. Η σημασία του δε μεγεθύνεται μόνο από το γεγονός ότι στον υγρότοπο υπάρχει ο μεγαλύτερος καλαμιώνας στην Κρήτη, αλλά και ότι αποτελεί σημαντική περιοχή ξεκούρασης και ανεφοδιασμού για έναν μεγάλο αριθμό μεταναστευτικών πουλιών.

Στα στενά όρια του έλους Ποταμού Μαλίων έχουν καταγραφεί 77 είδη πουλιών, αν και ο πραγματικός αριθμός είναι μεγαλύτερος, καθώς στην ευρύτερη περιοχή του υγρότοπου ο αριθμός των καταγεγραμμένων ειδών είναι 146. Οι περισσότερες από τις παρατηρήσεις αυτές έχουν γίνει κατά τη μεταναστευτική περίοδο, κυρίως την άνοιξη, και μερικές τους καλοκαιρινούς μήνες.

Μια σειρά δεδομένων από τον υγρότοπο δείχνουν ότι συνιστά μια σημαντική περιοχή ξεκούρασης και ανεφοδιασμού για έναν μεγάλο αριθμό μεταναστευτικών πουλιών και ειδικότερα για:

- 1) **Ποταμίδες** (γένος *Acrocephalus*), 3 τουλάχιστον είδη [τσιχλοποταμίδα (*A. arundinaceus*), σχοινοποταμίδα (*A. schoenobaenus*), καλαμοποταμίδα (*A. scirpaceus*)] υπάρχουν σε αυξημένους πληθυσμούς, ενώ 2 ακόμα είδη παρατηρήθηκαν περιστασιακά (*A. melanopogon*, *A. palustris*).
- 2) **Κεφαλάδες**, με κυριότερο εκπρόσωπο τον αετομάχο (*Lanius collurio*), νεαρά άτομα του οποίου συνελήφθησαν σε σημαντικούς αριθμούς τους φθινοπωρινούς μήνες. Επιπλέον, δύο συγγενικά είδη (*L. senator*, *L. minor*) παρατηρήθηκαν σποραδικά, αν και μια πιο συστηματική παρακολούθηση θα αποκάλυπτε πιο συχνή παρουσία τους. Οι παραπάνω παρατηρήσεις δηλώνουν ότι ο υγρότοπος αποτελεί σημαντικό ενδιάμεσο σταθμό κατά τη φθινοπωρινή μετανάστευση των συγκεκριμένων ειδών.
- 3) **Τσιροβάκους** του γένους *Sylvia* και κυρίως τα *S. atricapilla*, *S. borin* και *S. cantillans*. Αυτά συνελήφθησαν με ορνιθολογικά δίχτυα σε αυξημένους αριθμούς την άνοιξη και το φθινόπωρο, τόσο μέσα στο έλος, σε φράχτες και θάμνους, όσο και περιμετρικά, στους ελαιώνες και στις καλλιέργειες. Το βάρος των πουλιών αυτών είχε μεγάλη διακύμανση, δηλώνοντας ότι ο υγρότοπος χρησιμοποιείται ως τόπος ανεφοδιασμού για τα στρουθιόμορφα κατά τη μετανάστευση.
- 4) **Χαραδιόμορφα** όπως τα *Gallinago gallinago*, *G. media*, *Tringa glareola* και *T. ochropus* παρατηρούνται συχνά αρχές της άνοιξης μέσα στον υγρότοπο. Επίσης, παρατηρήθηκαν είδη από τα γένη *Calidris* (*C. minuta*, *C. ferruginea*) και *Philomachus* (*P. pugnax*).
- 5) Διάφορα είδη **ερωδιών** (*Ixobrychus minutus*, *Egretta garzetta*, *Ardea cinerea*, *A. purpurea*, *Ardeola ralloides*) απαντώνται συχνά στον υγρότοπο τους φθινοπωρινούς και εαρινούς μήνες.
- 6) Το 2001 παρατηρήθηκε μια **χαλκόκοτα** (*Plegadis falcinellus*), ενώ μια πιο συστηματική έρευνα θα έδειχνε πιθανότατα πιο συχνή παρουσία του είδους στον υγρότοπο.
- 7) **Χελιδόνια** (*Hirundo rustica*, *H. daurica*, *Delichon urbica*, *Riparia riparia*) παρατηρήθηκαν σε σημαντικούς αριθμούς και στις δύο μεταναστευτικές περιόδους.

Επιπλέον, τα ακόλουθα είδη έχουν παρατηρηθεί στον Ποταμό, υποδηλώνοντας τη συχνή παρουσία τους στην περιοχή: αρπακτικά όπως ο καλαμόκιρκος (*Circus aeruginous*), ο μαυροπετρίτης (*Falco eleonora*), ο πετρίτης (*Falco peregrines*) και άλλα είδη όπως η πετροτουρλίδα (*Burhinus oedicnemus*), η αλκυόνη (*Alcedo atthis*), η γαλιάντρα (*Melanocorypha calandra*), η μικρογαλιάντρα (*Calandrella brachydactyla*), ο κατσουλιέρης (*Galerida cristata*), η ωχροκελάδα (*Anthus campestris*) και το τσιχλαηδόνι (*Luscinia svecica*).

Ο υγρότοπος και οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις περιμετρικά υποστηρίζουν και άλλα είδη πουλιών, κοινών στην Κρήτη, όπως: ψευταηδόνι (*Cettia cetti*), κοτσούφι (*Turdus merula*), μαυροτσιροβάκο (*Sylvia melanocephala*), μαυρολαίμη (*Saxicola torquata*), στίνο (*Fringilla coelebs*), φλώρο (*Carduelis chloris*) και καρδερίνα (*Carduelis carduelis*). Τέλος, ένα λιγότερο κοινό αναπαραγόμενο είδος που απαντάται στον Ποταμό Μαλίων είναι η κιστικήλη (*Cisticola juncidis*).

Τα περισσότερα από τα είδη πουλιών που έχουν παρατηρηθεί στον υγρότοπο των Μαλίων προστατεύονται από το Εθνικό και Κοινοτικό θεσμικό καθεστώς αλλά και από διεθνείς συμβάσεις (Πρβ. Πίνακα):

- 15 είδη περιλαμβάνονται στον Δασικό Κώδικα
- 24 είδη περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του ΠΔ 67/1981_ΥΑ 414985/1985
- 57 είδη περιλαμβάνονται σε Παραρτήματα της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ
- 140 είδη περιλαμβάνονται σε Παραρτήματα της Σύμβασης της Βέρνης (1979)
- 74 είδη περιλαμβάνονται σε Παραρτήματα της Σύμβασης της Βόννης (1979)
- 15 είδη περιλαμβάνονται σε Παραρτήματα της Σύμβασης CITES/1973_ΚΣ 338/97
- 5 είδη περιλαμβάνονται σε Παραρτήματα της Σύμβασης της Βαρκελώνης (1995)

Επιπλέον, τα περισσότερα είδη πουλιών που απαντώνται στην περιοχή Ποταμού Μαλίων περιλαμβάνονται και στους κόκκινους καταλόγους για τα απειλούμενα της Ευρώπης ή του κόσμου (IUCN). Σύμφωνα με το νέο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας (Λεγάκης & Μαραγκού 2009), από τα είδη που έχουν αναφερθεί στην περιοχή 2 **είναι κρισίμως κινδυνεύοντα** (λιβαδόκιρκος και ευρασιατική χαλκόκοτα) και 1 **κινδυνεύον** (πορφυροτσικνιάς). Επιπλέον, υπάρχουν 11 τρωτά, 7 σχεδόν απειλούμενα, 5 ανεπαρκώς γνωστά, 11 μειωμένου ενδιαφέροντος και 108 μη εκτιμημένα.

Τα κοινότερα είδη πουλιών στο έλος Ποταμού Μαλίων

Τάξη: Passeriformes

Οικογένεια: Sylviidae

1. Τσιχλοποταμίδα - *Acrocephalus arundinaceus* (L., 1758)

Αναγνώριση: Μία από τις μεγαλύτερες σε μέγεθος Ποταμίδες (μήκος 16-21 εκ., άνοιγμα φτερών 25-30 εκ. και βάρος 22-38 γρ.). Τα αρσενικά και θηλυκά ενήλικα άτομα είναι πανομοιότυπα, με πόδια γκριζορόδινα ή γκριζοκάστανα. Το φτέρωμα στα ενήλικα είναι συνήθως γκριζοκάστανο στη ράχη και υπόλευκο στην κοιλιά. Τα νεαρά άτομα αναγνωρίζονται από το ομοιόμορφα φρέσκο, ζεστό καφεκόκκινο φτέρωμα από πάνω και πιο λευκό από κάτω.

Γενικά στοιχεία: Είναι αποδημητικό πουλί. Επισκέπτεται την Ελλάδα στα τέλη της άνοιξης, σε σημαντικούς αριθμούς, και παραμένει όλο το καλοκαίρι. Αναπαράγεται σε ψηλούς, πυκνούς και εκτεταμένους καλάμιώνες, συχνά στα όρια με το ανοιχτό νερό, ενώ συναντάται και σε μικρότερους καλάμιώνες (π.χ. ακρολιμνίες, κανάλια). Η φωλιά του έχει σχήμα καλάθιού.

Παρουσία στον υγρότοπο: Η Τσιχλοποταμίδα απαντά στα στενά όρια του υγρότοπου. Χρησιμοποιεί τον καλάμιώνα κυρίως ως σταθμό ανεφοδιασμού κατά τη μετανάστευση την άνοιξη (Μάρτιος-Μάιος) και το φθινόπωρο (Σεπτέμβριος-Νοέμβριος). Αναπαράγεται περιστασιακά στον καλάμιώνα.

1. Τσιχλοποταμίδα – *Acrocephalus arundinaceus* (A. Bonetti)

2. Σχοινοποταμίδα - *Acrocephalus schoenobaenus* (L., 1758)

Αναγνώριση: Μετρίου μεγέθους Ποταμίδα (11,5-13 εκ. μήκος και περί τα 12 γρ. βάρος). Τα ενήλικα άτομα φέρουν στη ράχη και στα φτερά διάχυτες σκούρες ρίγες. Το φτέρωμα στα αρσενικά και στα θηλυκά είναι το ίδιο, ενώ τα ανήλικα άτομα έχουν σκούρες κηλίδες στο στήθος τους.

Γενικά στοιχεία: Είναι αποδημητικό πουλί. Επισκέπτεται την Ελλάδα στα τέλη της άνοιξης, σε σημαντικούς αριθμούς, και παραμένει όλο το καλοκαίρι. Αναπαράγεται σε πυκνή υγροτοπική βλάστηση, σε καλάμια (με διάσπαρτους θάμνους), ψαθιά, ιτιές, πυκνόφυτες όχθες κ.α. Αεικίνητο και θαρραλέο, συχνά μένει ακάλυπτο. Τρέφεται με έντομα (αφίδες, λιβελούλες, ακρίδες, σκαθάρια, κάμπιες, μύγες κ.ά.) καθώς και με καρπούς από δέντρα και θάμνους.

2. Σχοινοποταμίδα - *Acrocephalus schoenobaenus* (M. Νοΐδου)

Παρουσία στον υγρότοπο: Είναι πολύ κοινό και απαντά σε μεγάλους αριθμούς στον υγρότοπο. Δεν αναπαράγεται αλλά χρησιμοποιεί τον καλάμιώνα για τον ανεφοδιασμό του κατά τη μετανάστευση την άνοιξη (Μάρτιος-Μάιος) και το φθινόπωρο (Σεπτέμβριος-Νοέμβριος).

3. Μαυροσκούφης - *Sylvia atricapilla* (L., 1758)

Αναγνώριση: Πολύ κοινό είδος τειροβάκου που έχει πάρει το όνομά του από το χαρακτηριστικό μαύρο σκούφο που έχουν τα ενήλικα αρσενικά, κάνοντας έντονη αντίθεση με το υπόλοιπο γκρι σώμα. Τα θηλυκά και τα νεαρά άτομα έχουν καστανοκόκκινο σκούφο. Στην ουρά δεν έχουν καθόλου λευκό χρώμα, ενώ τα πόδια και το ράμφος είναι γκρι.

Γενικά στοιχεία: Κατά τη διάρκεια του χειμώνα συναντάται σε περιοχές πλούσιες σε φρούτα και καρπούς όπως καλλιέργειες ελιάς, κήπους και θαμνότοπους. Η δίαιτά του ποικίλει ανάλογα την εποχή, περιλαμβάνοντας ασπώνδυλα (λιβελούλες, ακρίδες, σκαθάρια, αράχνες, σαλιγκάρια, σκουλήκια κ.ά.) κατά την αναπαραγωγική περίοδο και καρπούς (φρούτα, ελιές κ.ά.) τους υπόλοιπους μήνες.

Παρουσία στον υγρότοπο: Απαντά σε αυξημένους αριθμούς την άνοιξη και το φθινόπωρο, τόσο μέσα στο έλος, σε φράχτες και θάμνους, όσο και περιμετρικά, στους ελαιώνες και στις καλλιέργειες. Χρησιμοποιεί την περιοχή ως τόπο ανεφοδιασμού κατά τη μετανάστευση και ίσως κάποια άτομα διαχειμάζουν.

3. Μαυροσκούφης - *Sylvia atricapilla* (A. Bonetti)

4. Μαυροτσιροβάκος - *Sylvia melanocephala* (Gmelin, 1789)

Αναγνώριση: Όπως όλοι οι τειροβάκοι, τα αρσενικά και τα θηλυκά διαφέρουν ως προς το φτέρωμα. Στο ενήλικο αρσενικό η ράχη είναι γκριζα, η κοιλιά υπόλευκη και ο λαιμός λευκός. Στο κεφάλι το φτέρωμα είναι μαύρο μέχρι αρκετά κάτω από τα μάτια, ενώ χαρακτηριστικός είναι ο κόκκινος δακτύλιος που έχει γύρω από τα μάτια. Το θηλυκό έχει καφέ ράχη και γκρι κεφάλι, ενώ ο δακτύλιος στα μάτια είναι πιο μουντός από του αρσενικού.

Γενικά στοιχεία: Απαντά σε ξερά και αρκετά ανοιχτά θαμνώδη εδάφη, λόχμες, δάση πεύκων, δρυών, όπως επίσης σε κατοικημένες περιοχές, σε πάρκα, αλσύλλια και φυτοφράχτες. Είναι αρκετά δραστήριος και φωλιάζει σε χαμηλούς θάμνους και χαμόκλαδα. Τρέφεται κυρίως με έντομα αλλά και με μούρα και άλλους μαλακούς καρπούς.

Παρουσία στον υγρότοπο: Κοινό είδος που απαντά στον υγρότοπο όλο το έτος. Η παρουσία του είναι ιδιαίτερα έντονη κατά την περίοδο αναπαραγωγής, οπότε τα αρσενικά, στην προσπάθειά τους να ορίσουν χωροκράτεια, βρίσκονται σε εμφανή σημεία και κελαηδούν δυνατά.

4. Μαυροτσιροβάκος - *Sylvia melanocephala* (Κ. Παραγκαμιάν)

5. Κηποτσιροβάκος - *Sylvia borin* (Boddaert, 1783)

Αναγνώριση: Τα αρσενικά και τα θηλυκά δεν διαφέρουν ως προς το φτέρωμα. Έχει ομοιόχρωμη εμφάνιση, με ράχη χρώματος λαδί καφέ-γκρι και κοιλιά αρκετά πιο ανοιχτόχρωμη. Κοντό και δυνατό ράμφος, γκριζογάλανο με πιο σκούρα άκρη ενώ στα πλαϊνά του λαιμού έχει διάχυτο γκρι χρώμα.

Γενικά στοιχεία: Κοινό είδος κατά τη μετανάστευση.

Αναπαράγεται σε ανοιχτές περιοχές με πυκνούς θάμνους και χόρτα. Έχει διακριτική συμπεριφορά και κελαηδάει όμορφα κρυμμένος στα φυλλώματα των δέντρων. Τρέφεται με έντομα και άλλα ασπόνδυλα κατά την αναπαραγωγική περίοδο, κυρίως πάνω σε φύλλα και κλαδιά, και δευτερευόντως κάνει εναέρια σύλληψη. Τους υπόλοιπους μήνες τρέφεται με φρούτα και καρπούς, ενώ τα σύκα είναι βασική τροφή κατά την προετοιμασία για τη μετανάστευση.

5. Κηποτσιροβάκος - *Sylvia borin*
(B. Lindblom)

Παρουσία στον υγρότοπο: Απαντά τόσο μέσα στο έλος, σε θάμνους, όσο και περιμετρικά, στους ελαιώνες και στις καλλιέργειες. Χρησιμοποιεί την υγροτοπική περιοχή ως τόπο ανεφοδιασμού κατά τη μετανάστευση.

Οικογένεια: *Hirundinidae*

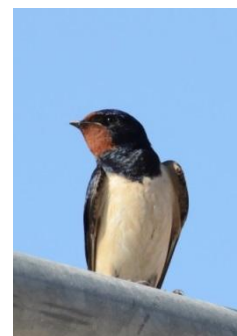
6. Σταυλοχελίδοιο - *Hirundo rustica* (L., 1758)

Αναγνώριση: Το πιο κοινό και ευρέως διαδεδομένο είδος χελιδονιού. Αναγνωρίζεται από τις μακριές μυτερές φτερούγες και την έντονα ψαλιδωτή ουρά. Η ράχη του έχει χρώμα μαύρο με μεταλλική μπλε γυαλάδα, ενώ κοιλιακά είναι λευκό. Το πρόσωπο και ο λαιμός του είναι κόκκινα, ενώ στο στήθος κάτω από το λαιμό έχει μια μαύρη λωρίδα. Δεν υπάρχουν διαφορές στο φτέρωμα μεταξύ αρσενικών και θηλυκών, ωστόσο, μπορεί να γίνει διάκριση των ενήλικων αρσενικών από την αρκετά μακρύτερη και ψαλιδωτή ουρά.

Γενικά στοιχεία: Το Σταυλοχελίδοιο έχει εξαιρετικές πτητικές ικανότητες και συλλαμβάνει την τροφή του (έντομα) στον αέρα. Συνήθως κυνηγάει σε ανοιχτές τοποθεσίες, σε απόσταση από 1 έως 10 μέτρα από το έδαφος, κοντά σε ζώα και κινούμενα οχήματα, επωφελούμενο την αναταραχή στα έντομα. Αναπαράγεται

σε φωλιές από λάσπη και φυτικό υλικό που φτιάχνει σε κτίρια, κάτω από σκεπές κ.α. Εκτός αναπαραγωγής συχνά κουρνιάζει ομαδικά σε καλαμώνες.

Παρουσία στον υγρότοπο: Εμφανίζεται σε σημαντικούς αριθμούς και στις δύο μεταναστευτικές περιόδους, μιας και ο υγρότοπος του παρέχει κούρνια και τροφή.

6. Σταυλοχελίδοιο - *Hirundo rustica*
(Κ. Παραγκαμιάν)

7. Οχθοχελίδοιο - *Riparia riparia* (L., 1758)

Αναγνώριση: Μικρό σε μέγεθος (μήκος 12-14 εκ.) με σχετικά μακριά φτερά (άνοιγμα 25-29 εκ.). Αναγνωρίζεται από την γκριζοκάστανη ράχη του, τη λευκή κοιλιά και την καστανή λωρίδα στο στήθος, που χωρίζει το λευκό λαιμό από τη λευκή κοιλιά. Η ουρά του είναι ελαφρώς ψαλιδωτή.

7. Οχθοχελίδοιο - *Riparia riparia*
(A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Τρέφεται σχεδόν αποκλειστικά με έντομα που πιάνει στον αέρα, συνήθως πάνω από το νερό ή στο ανοιχτό έδαφος. Είναι αγελαίο είδος και δημιουργεί αποικίες. Φωλιάζει σε κάθετες αμμώδεις ή χωμάτινες όχθες όπου σκάβει τρύπες ως και ένα μέτρο βάθος. Πριν και κατά τη μετανάστευση κουρνιάζει ομαδικά σε καλάμιώνες.

Παρουσία στον υγρότοπο: Απαντά σε σημαντικούς αριθμούς και στις δύο μεταναστευτικές περιόδους, μιας και ο υγρότοπος του παρέχει κούρνια και τροφή.

Οικογένεια: *Laniidae*

8. Αετομάχος - *Lanius collurio* (L., 1758)

Αναγνώριση: Με μήκος 16-18 εκ., ο Αετομάχος είναι λίγο μεγαλύτερος από το κοινό σπουργίτι. Τα ενήλικα αρσενικά έχουν γκριζογάλο κεφάλι, μαύρη μάσκα στα μάτια και ουρά μαύρη με λευκά πλευρά. Η κοιλιά και το στήθος έχουν ροδοκάστανο χρώμα ενώ η ράχη είναι καστανοκόκκινη. Τα θηλυκά δεν έχουν μαύρη λωρίδα στο πρόσωπο, η ράχη τους είναι ελαφρά καστανοκόκκινη, ενώ η κοιλιά τους κιτρινόλευκη με χαρακτηριστικές ημισελήνοειδείς εγκάρσιες γραμμές.

8. Αετομάχος -
Lanius collurio
(A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Ο Αετομάχος απαντά κυρίως σε θαμνότοπους, ανοιχτές εκτάσεις με καλλιέργειες και κοντά σε ακλάδευτους φράχτες με αγκάθια. Φωλιάζει στους θάμνους και σε μικρά δέντρα. Η τροφή του αποτελείται κυρίως από έντομα, αλλά μπορεί να περιλαμβάνει επίσης μικρά τρωκτικά και πουλιά, σαύρες και βατράχια. Καρφώνει το πλεόνασμα της τροφής του στα αγκάθια των θάμνων ή σε συρματοπλέγματα για να τα φάει αργότερα.

Παρουσία στον υγρότοπο: Η παρουσία του Αετομάχου στον υγρότοπο είναι έντονη κυρίως τους φθινοπωρινούς μήνες, σε σημαντικούς αριθμούς. Επιπλέον, δύο συγγενικά είδη κεφαλάδων (*L. senator*, *L. minor*) εμφανίζονται πιο σποραδικά. Ο υγρότοπος αποτελεί τοπικά σημαντικό ενδιάμεσο σταθμό κατά τη φθινοπωρινή μετανάστευση του είδους.

Τάξη: Charadriiformes

Οικογένεια: Scolopacidae

9. Ακτίτης - *Actitis hypoleucos* (L., 1758)

Αναγνώριση: Παρυδάτιο πουλί μικρού μεγέθους (19-21 εκ.) με σχετικά κοντά πόδια. Η ράχη του έχει καφέ χρώμα και υπάρχει ένα χαρακτηριστικό λευκό διάκενο μεταξύ της φτερούγας και του στήθους. Κατά το πέταγμα είναι εμφανής η λευκή ρίγα στο φτερό. Πετάει χαρακτηριστικά, σύρριζα στο νερό, με φτεροκοπήματα που εναλλάσσονται με σύντομα αερογλιστρήματα. Διακρίνεται επίσης από το συνεχές κούνημα του κεφαλιού και της ουράς.

Γενικά στοιχεία: Μονογαμικό είδος που φτιάχνει τη φωλιά του στο έδαφος, σε δασωμένες περιοχές και πετρώδεις όχθες.

9. Ακτίτης - *Actitis hypoleucos*
(Θ. Γιαννακάκης)

Συνήθως απαντά μόνο του ή σε μικρές ομάδες. Η διαίτα του είναι αρκετά ποικίλη και αποτελείται από έντομα, αράχνες, σαλιγκάρια, μικρά καρκινοειδή, σκουλήκια, αλλά περιστασιακά περιλαμβάνει γυρίνους και βατράχια, μικρά ψάρια και σπόρους.

Παρουσία στον υγρότοπο: Επισκέπτεται το έλος κυρίως νωρίς κατά την εαρινή μετανάστευση, σε σημεία που πλημμυρίζουν περιφερειακά του καλαμιώνα, καθώς και στην εκβολή του Ποταμού.

10. Μπεκατσίνι - *Gallinago gallinago* (L., 1758)

Αναγνώριση: Μικρού μεγέθους (25-27 εκ.) παρυδάτιο με μακρύ λεπτό ράμφος και σχετικά κοντά πόδια. Έχει σκούρες λωρίδες στο ύψος των ματιών και ανοιχτόχρωμες πάνω και κάτω από αυτά. Το φτέρωμά του είναι καφέ με κιτρινωπές ραβδώσεις και κηλίδες στη ράχη. Πλευρικά έχει σκούρες ρίγες και η κοιλιά του είναι λευκή. Όταν ενοχλείται, πετάει κάνοντας ζικκ-ζαγκ.

Γενικά στοιχεία: Απαντά σε έλη, υγρά λιβάδια, αλίπεδα, λίμνες, λιμνοθάλασσες και μικρές λιμνούλες. Σχηματίζει μικρές ομάδες αλλά δύσκολα το βλέπει κάποιος από κοντά, μιας και συνηθίζει να μένει κρυμμένο. Χρησιμοποιεί το μακρύ ράμφος του ως αισθητήριο όργανο και σκαλίζει τη λάσπη για να τραφεί με ασπόνδυλα (έντομα, γαιοσκώληκες, καρκινοειδή, αράχνες) που ζουν στο έδαφος.

10. Μπεκατσίνι - *Gallinago gallinago*
(A. Bonetti)

Παρουσία στον υγρότοπο: Το Μπεκατσίνι, μαζί με άλλα χαραδριόμορφα (*Gallinago media*, *Tringa glareola*, *T. ochropus*, *Calidris minuta*, *C. ferruginea*, *Philomachus rugnax*), παρατηρείται συχνά στον υγρότοπο των Μαλιών στις αρχές της άνοιξης. Προτιμά να κρύβεται μέσα στον καλαμιώνα.

11. Λασπότρυγγας - *Tringa glareola* (L., 1758)

Αναγνώριση: Παρυδάτιο πουλί μικρού μεγέθους (20εκ.). Έχει ράχη σκούρα καστανή, με πολλές λευκές κηλίδες, ενώ η κοιλιά του είναι λευκή. Ο λαιμός και το στήθος είναι γκριζωπά με διάσπαρτες μικρές σκουρόχρωμες κηλίδες. Χαρακτηριστικός είναι ο λευκός χρωματισμός στην περιοχή του φρυδιού. Τα πόδια του είναι λαδοκίτρινα.

Γενικά στοιχεία: Αναπαράγεται στη βορειοανατολική Ευρώπη, ενώ κατά το ταξίδι του στην Αφρική, όπου και διαχειμάζει, χρησιμοποιεί τα έλη και τις πλημμυρισμένες εκτάσεις ως σταθμούς ανεφοδιασμού. Μεταναστεύει σε πολύ μεγάλες ομάδες. Η διαίτά του ποικίλει ανάλογα με την εποχή και περιλαμβάνει ασπόνδυλα, μικρά ψάρια, βατράχια και φυτική ύλη.

11. Λασπότρυγγας - *Tringa glareola*
(Κ. Παραγκαμιάν)

Παρουσία στον υγρότοπο: Ο Λασπότρυγγας, μαζί με άλλα χαραδριόμορφα (*Gallinago media*, *G. gallinago*, *Tringa ochropus*, *Calindris minuta*, *C. ferruginea*, *Philomachus pugnax*), παρατηρείται συχνά στον υγρότοπο των Μαλίων στις αρχές της άνοιξης.

12. Δασότρυγγας - *Tringa ochropus* (L., 1758)

Αναγνώριση: Μεγαλύτερος σε μέγεθος (21-24 εκ.) από το Λασπότρυγγα, όταν πετάει ξεχωρίζει από τη μαύρη κάτω επιφάνεια στις φτερούγες. Επίσης, στην ουρά οι ρίγες είναι πιο χοντρές, πυκνές και μαύρες σε σχέση με το συγγενή του. Στο έδαφος διακρίνεται από το πιο σκούρο χρώμα και τα λεπτότερα στίγματα και φαίνεται το μαύρο στήθος να διακρίνεται ξεκάθαρα από το λευκό κάτω μέρος.

Γενικά στοιχεία: Αναπαράγεται στη βορειοανατολική Ευρώπη, σε ελώδη δάση, ενώ κατά τη μετανάστευση συναντάται σε έλη, λίμνες, τρεχούμενα νερά και σπάνια στις ακτές της θάλασσας. Δεν έχει αγελαία συμπεριφορά και μπορεί να συναθροίζεται σε ομάδες μέχρι 50 ατόμων. Τρέφεται με ασπόνδυλα που βρίσκει στη λάσπη.

Παρουσία στον υγρότοπο: Ο Δασότρυγγας, μαζί με άλλα χαραδριόμορφα (*Gallinago media*, *G. gallinago*, *Tringa glareola*, *Calindris minuta*, *C. ferruginea*, *Philomachus pugnax*), παρατηρείται συχνά στον υγρότοπο των Μαλίων στις αρχές της άνοιξης.

12. Δασότρυγγας - *Tringa ochropus*
(Α. Bonetti)

Οικογένεια: *Charadriidae*

13. Ποταμοσφυριχτής - *Charadrius dubius Scopoli* (L., 1786)

Αναγνώριση: Μικρός χαραδριός (15,5-18 εκ.) με μια πλατιά μαύρη λωρίδα πάνω από το λευκό στήθος. Η ράχη του έχει χρώμα αμμοκάστανο ενώ η κοιλιά του λευκό. Έχει κατάμαυρο ράμφος και ανοιχτά καφέ ή γκριζωπά πόδια. Επίσης, από κοντά φαίνεται ο κίτρινος οφθαλμικός δακτύλιος.

Γενικά στοιχεία: Αναπαράγεται σε χαλικώδεις ή αμμώδεις όχθες σε υγρότοπους γλυκού νερού, συνήθως σε ποτάμια και ταμειυτήρες, επίσης σε όχθες ή στη στεγνή κοίτη λιμνοθαλασσών ή πάνω σε αναχώματα ταμειυτήρων και αλυκών. Γεννάει σε μια μικρή κοιλότητα στο έδαφος. Τρέφεται σε λασπώδεις περιοχές με έντομα και σκουλήκια χρησιμοποιώντας την όρασή του. Συνήθως βρίσκεται μόνος του ή σε πολύ μικρές ομάδες.

13. Ποταμοσφυριχτής - *Charadrius dubius Scopoli* (Κ. Παραγκαμιάν)

Παρουσία στον υγρότοπο: Παρατηρείται κυρίως στην εκβολή και στο παράκτιο αμμοθινικό τμήμα του υγρότοπου. Πιθανόν να φωλιάζει στην παράκτια ζώνη και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή από τους επισκέπτες για την αποφυγή καταστροφής των φωλιών του.

Τάξη: *Ciconiiformes*

Οικογένεια: *Ardeidae*

14. Λευκοτσικνιάς - *Egretta garzetta* (L., 1766)

Αναγνώριση: Μεσαίου μεγέθους (55-65 εκ.) λευκός ερωδιός με μακρύ, λεπτό, μαύρο ράμφος, μαύρα πόδια και χαρακτηριστικά κίτρινα δάχτυλα. Τα ενήλικα άτομα φέρουν στο κεφάλι δύο λεπτά επιμηκυσμένα φτερά.

Γενικά στοιχεία: Φωλιάζει κατά αποικίες, συχνά με άλλους ερωδιούς, κυρίως πάνω σε δέντρα, θάμνους και καλαμιώνες. Απαντά γενικά σε βάλτους, λιμνοθάλασσες, λιμνία και γενικά σε ρηχά νερά. Τρέφεται με μικρά ψάρια, έντομα και βατράχια κατά τη διάρκεια της ημέρας και επειδή τα θηράματά του τα εντοπίζει οπτικά, η διατροφή του επηρεάζεται ιδιαίτερα αν τα νερά δεν είναι καθαρά ή είναι αρκετά θολά.

14. Λευκοτσικνιάς - *Egretta garzetta* (Θ. Γιαννακάκης)

Παρουσία στον υγρότοπο: Μαζί με άλλα είδη ερωδιών (*Ixobrychus minutus*, *Ardea purpurea*, *A. cinerea*, *Ardeola ralloides*) εμφανίζεται στον υγρότοπο τους φθινοπωρινούς και εαρινούς μήνες.

15. Σταχτοτσικνιάς - *Ardea cinerea* (L., 1758)

Αναγνώριση: Είναι ο μεγαλύτερος σε μέγεθος ερωδιός στην Ευρώπη (91 εκ.). Μεγάλου μεγέθους ερωδιός, με γκριζα ράχη και γκριζόλευκη κοιλιά. Στο κεφάλι φέρει μια πλατιά μαύρη γραμμή από το μάτι ως το άκρο ενός μακριού λοφίου που ξεκινάει στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Έχει μακρύ και ίσιο κιτρινωπό ράμφος ενώ πετάει δυνατά με αργά φτεροκοπήματα. Κατά την πτήση αναγνωρίζεται από το χαρακτηριστικό σχήμα του κεφαλιού που «αναπαύεται πάνω στους ώμους» και από τα τεντωμένα πόδια.

15. Σταχτοτσικνιάς - *Ardea cinerea* (Κ. Παραγκαμιάν)

Γενικά στοιχεία: Απαντά σε πλημμυρισμένα λιβάδια, λίμνες, βάλτους, αγρούς. Φωλιάζει κατά αποικίες, συνήθως πάνω σε ψηλά δέντρα κοντά σε λίμνες και υφάλμυρα νερά. Τρέφεται κυρίως με ψάρια που τα κυνηγάει περιμένοντας υπομονετικά εντελώς ακίνητος. Η διατροφή του επιπλέον μπορεί να περιλαμβάνει αμφίβια, μικρά θηλαστικά, πουλιά και ασπόνδυλα.

Παρουσία στον υγρότοπο: Μαζί με άλλα είδη ερωδιών (*Ixobrychus minutus*, *Ardea purpurea*, *Egretta garzetta*, *Ardeola ralloides*) εμφανίζεται στον υγρότοπο τους φθινοπωρινούς και εαρινούς μήνες.

Οικογένεια: *Threskiornithidae*

16. Χαλκόκοτα - *Plegadis falcinellus* (L., 1766)

Αναγνώριση: Το πιο κοινό είδος Ίβιδας, με μέγεθος 48-66 εκ. Το φτέρωμά του είναι σκούρο πορφυροκάστανο με χαρακτηριστική πράσινη μεταλλική γυαλάδα στις φτερούγες. Έχει μακριά πόδια τα οποία κατά την πτήση είναι τεντωμένα και προεξέχουν αρκετά από την ουρά. Ο μακρύς και λεπτός λαιμός επίσης είναι τεντωμένος κατά την πτήση. Φέρει χαρακτηριστικό μακρύ ράμφος, κυρτό προς τα κάτω.

16. Χαλκόκοτα - *Plegadis falcinellus* (Α. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Απαντά σε έλη, λασπώδεις εκτάσεις, υγρά λιβάδια, πλημμυρισμένες εκτάσεις, σε γλυκά ή υφάλμυρα νερά. Φωλιάζει κατά αποικίες μαζί με ερωδιούς σε εκτεταμένους καλαμιώνες, στα ρηχά νερά και σε δέντρα. Τρέφεται με έντομα, σαλιγκάρια, καρκινοειδή, αλλά και μικρά σπονδυλωτά όπως ψάρια, βατράχια, σαύρες και μικρά φίδια.

Παρουσία στον υγρότοπο: Η παρουσία της Χαλκόκοτας στον υγρότοπο είναι σποραδική, κυρίως την άνοιξη οπότε τα Μάλια αποτελούν ενδιαμέσο σταθμό για μικρό αριθμό ατόμων κατά την εαρινή μετανάστευση.

Τάξη: *Falconiformes*

Οικογένεια: *Accipitridae*

17. Καλαμόκιρκος - *Circus aeruginosus* (L., 1758)

Αναγνώριση: Ο μεγαλύτερος Κίρκος της Ευρώπης με μέγεθος που φτάνει τα 55 εκ. και άνοιγμα φτερών που αγγίζει τα 1,40 μ. Αναγνωρίζεται από τη μακριά και στενή ουρά, τα μακριά πόδια και τα φτερά που τα κρατάει σε σχήμα «V» κατά την ανεμοπορία. Το φτέρωμα μπορεί να ποικίλει, αλλά κυρίως είναι καφέ. Τα ενήλικα αρσενικά έχουν μαύρες άκρες στα φτερά, γκριζογάλανα φτερά και ουρά, και κιτρινόλευκο κεφάλι και στήθος. Τα θηλυκά και τα ανώριμα άτομα φέρουν μια καφέ μάσκα στα μάτια.

17. Καλαμόκιρκος - *Circus aeruginosus*
(A. Bonetti)

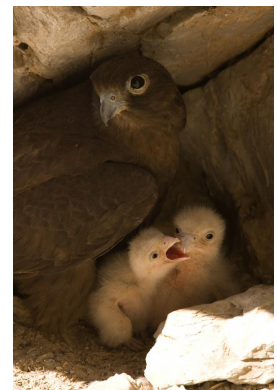
Γενικά στοιχεία: Απαντά σε έλη, βαλτότοπους, λίμνες, ενώ φωλιάζει σε ψηλούς καλαμιώνες που συνήθως περιβάλλονται από νερό. Είναι συχνός χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα και πάντα σε υγροτοπικές θέσεις. Κυνηγάει εφορμώντας από χαμηλό ύψος στους καλαμιώνες. Η τροφή του περιλαμβάνει μικρά θηλαστικά και πουλιά, νεκρά ζώα και μερικές φορές έντομα, βατράχια και ψάρια.

Παρουσία στον υγρότοπο: Ο καλαμιώνας είναι ιδανικός για την παρουσία του Καλαμόκιρκου στον Ποταμό Μαλίων. Μπορεί να παρατηρηθεί όλες τις εποχές του έτους.

Οικογένεια: *Falconidae*

18. Μαυροπετρίτης - *Falco eleonora* (Géné, 1839)

Αναγνώριση: Γεράκι μεσαίου μεγέθους (36-40 εκ.), λεπτοκαμωμένο, με μακριά και λεπτά φτερά και σχετικά μακριά και στρογγυλεμένη ουρά. Απαντά σε δύο διαφορετικές χρωματικές μορφές, μια ανοιχτή –που είναι και η πιο συχνή– και μια πιο σκούρα. Στην ανοιχτή μορφή η ράχη είναι καστανή, το πηγούνι υπόλευκο και η κοιλιά βαθύ κόκκινο-μπεζ ή κανελί. Η σκούρα μορφή του είναι ομοιόμορφα καστανόμαυρη. Έχει πέταγμα χαλαρό, με απαλά αλλά δυνατά φτεροκοπήματα, αλλά πολύ γρήγορο όταν καταδιώκει.

18. Μαυροπετρίτης - *Falco eleonora*
(A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Φωλιάζει κατά αποικίες σε παράκτιους γκρεμούς. Στην Ελλάδα αναπαράγεται το 80% του παγκόσμιου πληθυσμού, ενώ το χειμώνα μεταναστεύει στην ανατολική Αφρική και κυρίως στη Μαδαγασκάρη. Η τροφή του αποτελείται κυρίως από έντομα εκτός αναπαραγωγικής περιόδου. Καθυστερεί τη γέννα και την ανατροφή των νεοσσών μέχρι αργά το καλοκαίρι-φθινόπωρο, ώστε να συμπέσει με τη μετανάστευση των μικρών πουλιών τα οποία συλλαμβάνει πάνω από τη θάλασσα.

Παρουσία στον υγρότοπο: Από τα τέλη Απριλίου μπορεί να παρατηρηθεί στην ευρύτερη περιοχή και κυρίως στην παράκτια ζώνη και πάνω από τη βραχώδη ακτή, βορειοανατολικά του καλαμιώνα.

Τάξη: Coraciiformes
Οικογένεια: *Urupidae*

19. Τσαλαπετεινός - *Urupa erops* (L., 1758)

Αναγνώριση: Η αναγνώριση του Τσαλαπετεινού είναι πολύ εύκολη μιας και δεν μοιάζει με κανένα άλλο πουλί. Και τα δύο φύλα έχουν ρόδινο-μπεζ λαιμό και στήθος, με χαρακτηριστικές άσπρες και μαύρες ρίγες στις φτερούγες και στην ουρά. Στο κεφάλι φέρει χαρακτηριστικό μακρύ λοφίο με μαύρες μύτες που μερικές φορές ανασηκώνεται. Έχει ράμφος μακρύ, στενό και ελαφρώς κυρτωμένο.

19. Τσαλαπετεινός - *Urupa erops*
(A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Απαντά σε δασάκια, οπωρώνες, ελαιώνες, αμπέλια και πάρκα πόλεων, ενώ κάνει τη φωλιά του σε τρύπες δέντρων, ξερολιθίες και μερικές φορές σε κτίρια και ερείπια. Η τροφή του αποτελείται κυρίως από ασπόνδυλα που βρίσκονται στο έδαφος (έντομα, σκουλήκια) και γι' αυτόν το λόγο προτιμάει περιοχές με χαμηλό χορτάρι ή τελείως γυμνές.

Παρουσία στον υγρότοπο: Μεταναστευτικό είδος, απαντά στον υγρότοπο κυρίως νωρίς την άνοιξη κατά την εαρινή μετανάστευση.

Τάξη: Passeriformes
Οικογένεια: *Alaudidae*

20. Κατσουλιέρης - *Galerida cristata* (L., 1758)

Αναγνώριση: Πολύ κοινό είδος Κορυδαλλού που αναγνωρίζεται εύκολα από το αρκετά μακρύ και ανασηκωμένο λοφίο, το σχετικά μακρύ, ελαφρά κυρτό ράμφος και την κοντή ουρά. Το πάνω μέρος είναι καφέ-γκρίζο ενώ το κάτω μέρος των φτερών έχει καφέ-κόκκινη απόχρωση. Στο στήθος φέρει γραμμώσεις που ποικίλουν από έντονες ως ασαφείς.

20. Κατσουλιέρης - *Galerida cristata*
(Κ. Παραγκαμιάν)

Γενικά στοιχεία: Εδαφόβιο είδος που συναντάται σε περιοχές όπου μπορεί να βρει σπόρους από αγριόχορτα, όπως χορταριασμένα χωράφια ή ξερά εδάφη, παρυφές δρόμων, στεγνούς αλμυρόβαλτους και αμμόλοφους. Φτιάχνει τη φωλιά του στο έδαφος.

Παρουσία στον υγρότοπο: Ο Κατσουλιέρης δεν συνδέεται άμεσα με τον υγρότοπο, αλλά συναντάται σχεδόν πάντοτε στην ευρύτερη περιοχή. Εύκολα μπορεί κάποιος να τον παρατηρήσει δίπλα στον παραλιακό δρόμο, στο έδαφος ή πάνω σε κάποιο θάμνο.

Οικογένεια: *Motacillidae*

21. Δεντροκελάδα - *Anthus trivialis* (Linnaeus, 1758)

Αναγνώριση: Μικρό στρουθιόμορφο με γεροδεμένη εμφάνιση, παχύ ράμφος και κιτρινωπό στήθος. Το πάνω μέρος είναι καφέ με έντονες ραβδώσεις, ενώ η κοιλιά είναι λευκή. Από το στήθος ξεκινούν μαύρες ραβδώσεις που συνεχίζουν στα πλευρά λεπταίνοντας.

Γενικά στοιχεία: Αναπαράγεται στην Ελλάδα σε ορεινές περιοχές τους καλοκαιρινούς μήνες, ενώ το χειμώνα μεταναστεύει στην υποσαχάρια Αφρική. Τρέφεται στο έδαφος με ασπόνδυλα και σπόρους, ενώ κάθεται συχνά σε δέντρα και σύρματα. Συναντάται σε εδάφη με ρεϊκία, γυμνά μέρη δάσους, αραιά δάση, ενώ κατά τη μετανάστευση σε ελαιώνες, κήπους, νησιά και νησίδες κ.α.

Παρουσία στον υγρότοπο: Μεταναστευτικό είδος, χρησιμοποιεί τον καλαμιώνα και τις περιφερειακές χορτολιβαδικές εκτάσεις ως ενδιάμεσο σταθμό κατά τη μετανάστευση. Μετακινείται σε πολυπληθείς ομάδες, συχνά και με άλλα είδη κελάδων (*A. pratesis*, *A. spinoletta*).

21. Δεντροκελάδα - *Anthus trivialis* (F. Vassen)

22. Λευκοσουσουράδα - *Motacilla alba* (L., 1758)

Αναγνώριση: Η αναγνώριση της Λευκοσουσουράδας είναι εύκολη λόγω του χαρακτηριστικού άσπρου και μαύρου φτερώματος και της συνήθειας που έχει να κουνάει τη στενή και μακριά ουρά διαρκώς πάνω-κάτω. Στα αρσενικά το μαύρο χρώμα στο πίσω μέρος του λαιμού διακρίνεται σαφώς από το γκριζό της ράχης, ενώ στα θηλυκά το μαύρο σβήνει ομαλά προς το γκριζό.

Γενικά στοιχεία: Απαντά συχνά σε ανοιχτές περιοχές μιας και εντοπίζει τα έντομα πρώτα με την όραση και, στη συνέχεια, τα συλλαμβάνει τρέχοντας γρήγορα. Έτσι, είναι αρκετά κοινό είδος σε ανθρωπογενή περιβάλλοντα, όπως σε κήπους, αγρούς, πάρκα, πλατείες κ.α. Αναπαράγεται σε διάφορους βιότοπους, συχνά κοντά στο νερό.

Παρουσία στον υγρότοπο: Διαχειμάζει συχνά στον υγρότοπο και εντοπίζεται επίσης νωρίς την άνοιξη σε εκτάσεις περιφερειακά του καλαμιώνα.

22. Λευκοσουσουράδα - *Motacilla alba* (Θ. Γιαννακάκης)

23. Κιτρινοσουσουράδα - *Motacilla flava* (L., 1758)

Αναγνώριση: Πρόκειται για ένα λεπτό πουλί με μακριά πόδια και μεγάλη ουρά, λίγο μικρότερη, όμως, από τη Λευκοσουσουράδα. Έχει ράχη γκριζοπράσινη ή γκριζοκάστανη με λαδί απόχρωση. Στα αρσενικά η κοιλιά και το στήθος μέχρι το λαιμό είναι έντονα κίτρινα, ενώ στα θηλυκά το κίτρινο είναι πιο θαμπό και ο λαιμός είναι λευκός. Στην Ευρώπη υπάρχουν πολλές φυλές (μορφολογικοί τύποι), για την αναγνώριση των οποίων απαιτείται μεγάλη εμπειρία.

23. Κιτρινοσουσουράδα - *Motacilla flava*
(Κ. Παραγκαμιάν)

Γενικά στοιχεία: Απαντά συνήθως κοντά σε νερό (έλη, υγρολίβαδα, αλμυρόβαλτους, όχθες ποταμών). Είναι μονογαμικό είδος και φτιάχνει φωλιά στο έδαφος, ενώ κατά την αναπαραγωγή το ζευγάρι υπερασπίζεται την περιοχή του γύρω από τη φωλιά. Κατά τη μετανάστευση απαντά σε μεγάλους αριθμούς και κουρνιάζει κατά ομάδες σε καλαμιώνες. Τρέφεται με μικρά ασπόνδυλα, κυρίως από το έδαφος ή την επιφάνεια του νερού. Δευτερευόντως συλλαμβάνει έντομα στον αέρα ή μπορεί να ακολουθεί ζώα που βόσκουν τρώγοντας τα έντομα που σηκώνονται.

Παρουσία στον υγρότοπο: Μεταναστευτικό είδος το οποίο χρησιμοποιεί τον καλαμιώνα για καταφύγιο και σταθμό ανεφοδιασμού. Συνήθως διέρχονται νωρίς την άνοιξη (αρχές Μάρτη) ομάδες αρσενικών και στη συνέχεια τα θηλυκά αλλά και μεικτές ομάδες, έως περίπου και τα μέσα Απριλίου. Έχουν εντοπιστεί τουλάχιστον 4 διαφορετικά υποείδη, αλλά και ενδιάμεσες μορφές.

Οικογένεια: *Corvidae*

24. Κουρούνα - *Corvus corone* (L., 1758)

Αναγνώριση: Πανέξυπνο κορακοειδές που αναγνωρίζεται πολύ εύκολα από το δίχρωμο φτέρωμα. Το σώμα είναι μουντό γκρι ενώ οι φτερούγες, το κεφάλι, το στήθος και η ουρά έχουν μαύρο χρώμα.

24. Κουρούνα - *Corvus corone*
(Α. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Παμφάγο πουλί που τρώει κυριολεκτικά τα πάντα, από αυγά, νεοσσούς πουλιών, μύδια και αχινούς, μέχρι έντομα, σαλιγκάρια, καρπούς, απορρίμματα και πτώματα. Χτίζει ανοιχτή φωλιά με κλαριά σε ψηλά δέντρα. Κουρνιάζει σε ομάδες σε πάρκα και λιμάνια.

Παρουσία στον υγρότοπο: Κοινό είδος της ευρύτερης περιοχής του υγρότοπου εξαιτίας του εύρους της τροφής του και της μεγάλης προσαρμοστικής του ικανότητας απέναντι στον άνθρωπο.

Οικογένεια: *Muscicapidae*

25. Κοκκινολαίμης - *Erithacus rubecula* (L., 1758)

Αναγνώριση: Μικρό στρουθιόμορφο (12,5-14 εκ.), στρογγυλωπό, μοιάζει να είναι «χωρίς λαιμό». Τα ενήλικα αναγνωρίζονται εύκολα από το πορτοκαλοκόκκινο χρώμα στο πρόσωπο, το λαιμό και το στήθος, ενώ τα ανήλικα δεν έχουν κόκκινο στήθος, αλλά πολλές καστανές και ανοιχτόχρωμες κηλίδες. Στο έδαφος κινείται με μικρά πηδηματάκια.

25. Κοκκινολαίμης - *Erithacus rubecula* (A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Είδος που υπερασπίζεται έντονα τη χωροκράτειά του με το τραγούδι αλλά και με την απομάκρυνση των εισβολέων. Τα αρσενικά μπορεί να διατηρούν την ίδια περιοχή για όλη τους τη ζωή. Στην Ελλάδα αναπαράγεται κυρίως στα ορεινά, ενώ το χειμώνα συναντάται σε πάρκα πόλεων και είναι κοινός σε ελαιώνες. Φωλιάζει σε χαραμάδες, κουφάλες δέντρων, κισσούς, αλλά και σε περίεργα μέρη όπως κουτιά από κονσέρβες. Τρέφεται με ασπόνδυλα, μαλακά φρούτα και σπόρους που κυρίως βρίσκει στο έδαφος, ενώ γι' αυτόν το λόγο οι χιονοπτώσεις μπορούν να επιφέρουν πολλούς θανάτους.

Παρουσία στον υγρότοπο: Είδος που διαχειμάζει στον καλαμιώνα και στις γειτονικές γεωργικές εκτάσεις.

26. Μαυρολαίμης - *Saxicola torquata* (L., 1766)

Αναγνώριση: Τα αρσενικά έχουν μαύρο κεφάλι, ενώ στα πλαϊνά του λαιμού φέρουν λευκό κολάρο. Τα φτερά τους είναι μαύρα με ένα άσπρο μπάλωμα στο πάνω μέρος τού μέσα φτερού και συνήθως ένα μικρό λευκό μπάλωμα στο ουροπύγιο. Το στήθος και η κοιλιά τους είναι πορτοκαλί. Στα θηλυκά η ράχη είναι καφετιά.

26. Μαυρολαίμης - *Saxicola torquata* (Κ. Παραγκαμιάν)

Γενικά στοιχεία: Ο Μαυρολαίμης κάθεται στην κορυφή των θάμνων και στα σύρματα κουνώντας νευρικά τις φτερούγες και την ουρά. Πετάει χαμηλά και σπασμωδικά. Είναι τυπικό πουλί των ανοιχτών περιοχών και φωλιάζει σε χαμηλούς θάμνους ή ψηλά χόρτα.

Παρουσία στον υγρότοπο: Είδος που παρατηρείται συχνά στον καλαμιώνα και αναπαράγεται στην περιοχή.

Οικογένεια: *Sylviidae*

27. Ψευταηδόνι - *Cettia cetti* (Temminck, 1820)

Αναγνώριση: Μικρό ωδικό πουλί που δεν εμφανίζεται εύκολα, αλλά το εκρηκτικό, δυνατό κελάηδημά του είναι πολύ χαρακτηριστικό. Η ράχη του είναι ομοιόμορφα καστανοκόκκινη, ενώ η κοιλιά του έχει καστανοκόκκινη απόχρωση. Έχει σχετικά πλατιά ουρά, πολύ στρογγυλεμένη και συχνά ανασηκωμένη. Τα αρσενικά και τα θηλυκά μοιάζουν μεταξύ τους.

27. Ψευταηδόνι - *Cettia cetti*
(A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Το Ψευταηδόνι συναντάται σε χαμηλούς, υγρούς θάμνους και βάτα, συνήθως κοντά στο νερό, σε αυλάκια, έλη και καλαμιώνες· επίσης σε κατοικημένες περιοχές. Φωλιάζει καλά κρυμμένο στη χαμηλή βλάστηση και τριγυρίζει στους θάμνους και στο έδαφος. Τρέφεται κυρίως με έντομα και προνύμφες που βρίσκει στις περιοχές με νερό.

Παρουσία στον υγρότοπο: Κοινό είδος, παρατηρείται όλο το έτος στον υγρότοπο. Έντονη είναι η παρουσία του κατά την έναρξη της αναπαραγωγικής περιόδου, οπότε τα αρσενικά διακρίνονται από το δυνατό κάλεσμα.

Οικογένεια: *Turdidae*

28. Κότσυφας - *Turdus merula* (L., 1758)

Αναγνώριση: Το αρσενικό είναι κατάμαυρο με έντονα κίτρινο ράμφος και ένα κίτρινο δακτυλίδι γύρω από το μάτι. Προς το τέλος του καλοκαιριού το ράμφος αρχίζει να σκουραίνει. Το θηλυκό έχει ομοιόμορφα γκριζοκάστανο χρώμα στη ράχη, ανοιχτό καστανό στην κοιλιά, ανοιχτόχρωμο σικτικό λαιμό και σκούρο ράμφος. Τα νεαρά άτομα μοιάζουν με τα θηλυκά, αλλά έχουν απαλές κηλίδες στο πάνω μέρος.

28. Κότσυφας - *Turdus merula*
(A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Ο Κότσυφας απαντά σε δάση, θαμνώνες, κήπους, ενώ είναι κοινός και σε πάρκα πόλεων. Φωλιάζει σε θάμνους, φράχτες, υπόστεγα, σωρούς ξύλων, δέντρα και, γενικά, σε χαμηλό ως μέτριο ύψος. Είναι μονογαμικό είδος και μένει με τον ίδιο σύντροφο μέχρι ένα από το ζευγάρι να πεθάνει. Τρέφεται με καρπούς, γαιοσκώληκες και έντομα που βρίσκει στο έδαφος. Κατά την προσγείωση ανασηκώνει και απλώνει την ουρά, αφήνοντας τις φτερούγες να κρέμονται. Προχωράει κάνοντας γρήγορα άλματα ή μερικά βήματα, ξαφνικά μένει ακίνητος για λίγο, παρατηρώντας για σκουλήκια, και έπειτα συνεχίζει το περπάτημα.

Παρουσία στον υγρότοπο: Κοινό είδος, με παρουσία όλο το έτος στην περιοχή. Η αναπαραγωγική περίοδος ξεκινά νωρίς την άνοιξη, με τα αρσενικά να κελαηδούν δυνατά, καταλαμβάνοντας τις κορυφές των θάμνων.

Οικογένεια: *Fringillidae*

29. Σπίνος - *Fringilla coelebs* (L., 1758)

Αναγνώριση: Και τα δύο φύλα μπορούν εύκολα να αναγνωριστούν στην πτήση, καθώς αποκαλύπτονται δύο λεπτές ρίγες σε κάθε φτερό, ενώ τα άκρα της ουράς είναι επίσης λευκά. Τα αρσενικά το καλοκαίρι έχουν πολύχρωμο φτέρωμα με ροδοκανελί στήθος και πλαϊνά κεφαλιού, και μπλε-γκρι κεφάλι και σβέρκο. Το χειμώνα τα χρώματα γίνονται πιο θαμπά. Τα θηλυκά έχουν γκριζοπράσινη ράχη με ελαφριά καφετί απόχρωση και κοιλιά γκριζόλευκη. Πετάει κυματιστά.

29. Σπίνος - *Fringilla coelebs*
(A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Ο Σπίνος απαντά παντού, όπου υπάρχουν έστω και λίγα δέντρα. Φωλιάζει αρκετά χαμηλά, σε θάμνους ή δέντρα, και καμουφλάρει τη φωλιά του με λειχήνες και βρύα. Τρέφεται με σπόρους στο έδαφος, ενώ το καλοκαίρι μπορεί να συλλαμβάνει και ασπόνδυλα από το έδαφος ή τον αέρα. Είναι αγελαίος, εκτός από την περίοδο της αναπαραγωγής.

Παρουσία στον υγρότοπο: Κοινό είδος που απαντά όλο το έτος στην περιοχή. Κατά τη χειμερινή περίοδο σχηματίζει κοπάδια και τρέφεται κυρίως στους ελαιώνες περιμετρικά του καλαμιώνα.

Οικογένεια: *Passeridae*

30. Χωραφοσπουργίτης - *Passer hispaniolensis* (Temminck, 1820)

Αναγνώριση: Ο Χωραφοσπουργίτης είναι ένας μεγάλου μεγέθους σπουργίτης με μήκος 14-16 εκ. και βάρος 22-36 γρ. Το αρσενικό αναγνωρίζεται από το κοκκινοκάστανο κεφάλι, τις χοντρές μαύρες κηλίδες στα πλευρά και την κοιλιά, τα υπόλευκα μάγουλα και το λευκό φρύδι. Το θηλυκό διακρίνεται πολύ δύσκολα από τον κοινό Σπιτοσπουργίτη.

30. Χωραφοσπουργίτης - *Passer hispaniolensis* (Κ. Παραγκαμιάν)

Γενικά στοιχεία: Συμπεριφέρεται και πετάει σαν τον Σπιτοσπουργίτη, απαντά όμως συχνά σε μεγάλα σμήνη μακριά από σπίτια. Μπορεί να αναπαράγεται κοντά στον άνθρωπο, αλλά πιο συχνά σε θάμνους και συστάδες δέντρων, κοντά σε ποτάμια και έλη, σε μεγάλες αποικίες. Φωλιάζει συχνά κάτω από φωλιές μεγάλων πουλιών (π.χ. πελαργών, αετών), σε παλιές χελιδονοφωλιές και στα δέντρα με κλειστές φωλιές από άχυρα και κλαδάκια. Τρέφεται κυρίως με σπόρους και φρούτα, αλλά περιστασιακά συλλαμβάνει και έντομα όπως κάμπιες, ακρίδες κ.ά.

Παρουσία στον υγρότοπο: Μεταναστευτικό είδος για το οποίο ο καλαμιώνας αποτελεί περιοχή ανεφοδιασμού και ξεκούρασης, κυρίως κατά τη φθινοπωρινή μετανάστευση.

Τάξη: Strigiformes

Οικογένεια: Tytonidae

31. Τυτώ - *Tyto alba* (Scopoli, 1769)

Αναγνώριση: Πολύ ανοιχτόχρωμη Γλαύκα με μακριά πόδια και λευκό πρόσωπο. Έχει αρκετές κοινές ονομασίες όπως πεπλογλαύκα, ανθρωποπούλι, αλλά και κλαψοπούλι, καθώς η φωνή της είναι χαρακτηριστικά στριγκή. Στην Κρήτη ονομάζεται Ζάρα. Η ράχη της είναι χρυσοκίτρινη και στικτή, ενώ η κοιλιά είναι λευκή χωρίς ραβδώσεις. Έχει μαύρα μάτια και πρόσωπο σε σχήμα καρδιάς. Πετάει αργά και αθόρυβα.

31. Τυτώ - *Tyto alba* (A. Bonetti)

Γενικά στοιχεία: Απαντά σε αγρούς με σκόρπια δασάκια, κήπους και χωριά, ενώ φωλιάζει σε σπήλαια, τρύπες δέντρων, κωδωνοστάσια, χαλάσματα, αγροκτήματα κ.α. Είναι βασικά νυχτόβιο και δραστηριοποιείται αργά το απόγευμα, το βράδυ ή νωρίς το πρωί. Τρέφεται κυρίως με μικρά θηλαστικά (ποντίκια, μυγαλές) που τα εντοπίζει αρχικά με την εξαιρετική ακοή της, που οφείλεται στην ασύμμετρη θέση των αυτιών της. Αυτό της επιτρέπει να υπολογίζει με ακρίβεια τη θέση και την απόσταση του ήχου.

Παρουσία στον υγρότοπο: Κοινό νυχτόβιο πουλί της περιοχής, «εκμεταλλεύεται» την παρουσία των στρουθιόμορφων κατά τη μετανάστευση για να τραφεί. Το υπόλοιπο έτος εντοπίζεται κυρίως στις περιφερειακές αγροτικές εκτάσεις.

Κατάλογος ειδών της ορνιθοπανίδας του έλους Ποταμού Μαλίων: Παρουσία και καθεστώς προστασίας

Επεξήγηση συμβόλων του πίνακα

- I: Παράρτημα I
- II: Παράρτημα II
- III: Παράρτημα III
- IV: Παράρτημα IV
- V: Παράρτημα V
- EN: Κινδυνεύοντα είδη
- VU: Τρωτά είδη
- LR: Είδη χαμηλού κινδύνου
- NT: Σχεδόν απειλούμενα
- DD: Ανεπαρκώς γνωστά είδη
- NE: Όχι εκτιμημένα είδη

- 1: Είδη παγκοσμίως απειλούμενα, είδη που εξαρτώνται από διαχειριστικές δράσεις και είδη για τα οποία υπάρχουν ανεπαρκή στοιχεία με βάση το IUCN
- 2: Είδη που ο παγκόσμιος πληθυσμός τους είναι συγκεντρωμένος στην Ευρώπη (σε ποσοστό >50%) και είναι υπό δυσμενές καθεστώς διατήρησης
- 3: Είδη που ο παγκόσμιος πληθυσμός τους δεν είναι συγκεντρωμένος στην Ευρώπη, αλλά είναι υπό δυσμενές καθεστώς διατήρησης
- 4: Είδη που ο παγκόσμιος πληθυσμός τους είναι συγκεντρωμένος στην Ευρώπη, αλλά δεν κινδυνεύουν
- 5: Είδη των οποίων ο παγκόσμιος πληθυσμός δεν είναι συγκεντρωμένος στην Ευρώπη και δεν κινδυνεύουν

Κατάσταση στην Κρήτη		Κατάσταση στον υγρότοπο	
RB	Μόνιμο, αναπαράγεται Μεταναστευτικό,	r	Σπάνιο
MB	αναπαράγεται	o	Περιστασιακό
OB	Αναπαράγεται περιστασιακά	f	Συχνό
AV	Τυχαίος επισκέπτης	c	Κοινό
U	Άγνωστο	rb	Μόνιμο, αναπαράγεται
PM	Περαστικό	pr	Πιθανά σπάνιο
WV	Χειμερινός επισκέπτης	nr	Δεν έχει αναφερθεί

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
	Τάξη: Accipitriformes															
	Οικογένεια: Accipitridae															
1	<i>Accipiter brevipes</i> (Severtsov, 1850)	(Κοινό) Σαΐνι	PM, WV	nr (pr)				I	II	II	II/A		NE	LC		2
2	<i>Accipiter nisus</i> (L., 1758)	(Κοινό) Ξεφτέρι	PM, WV	nr (pr)					II	II	II/A		NE	LC		
3	<i>Buteo buteo</i> (L., 1758)	(Κοινή) Γερακίνα	RB, WV, PM	c	+				II	II	II/A		NE	LC		
4	<i>Circaetus gallicus</i> (Gmelin, 1788)	Φιδαετός	PM, WV	nr (pr)		I		I	II	II	II/A		NT	LC		3
5	<i>Circus aeruginosus</i> (L., 1758)	Καλαμόκιρκος	PM, WV	f	+	I		I	II	II	II/A		VU	LC		
6	<i>Circus cyaneus</i> (L., 1766)	Χειμωνόκιρκος	PM, WV	nr (pr)	+	I		I	II	II	II/A		NE	LC		3
7	<i>Circus macrourus</i> (S.G. Gmelin, 1770)	Στεπόκιρκος	PM, WV	nr (pr)	+			I	II	II	II/A		DD	NT		1
8	<i>Circus pygargus</i> (L.,	Λιβαδόκιρκος	PM, WV	nr (pr)	+	I		I	II	II	II/A		CR	LC		4

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
	1758)															
	Οικογένεια: Pandionidae															
9	<i>Pandion haliaetus</i> (L., 1758)	Ψαραετός	PM	nr		I	I	II	II	II/A	II	LC	LC			3
	Τάξη: Apodiformes															
	Οικογένεια: Apodidae															
10	<i>Arus arus</i> (L., 1758)	(Κοινή) Σταχτάρα	MB, PM	nr (pr)				III					NE	LC		
11	<i>Arus pallidus</i> (Shelley, 1870)	Ωχροσταχτάρα	MB, PM	c				II					NE	LC		
	Τάξη: Charadriiformes															
	Οικογένεια: Burhinidae															
12	<i>Burhinus oediconemus</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκή) Πετροτουρλίδα	RB, PM, WV	r		I	I	II	II				NT	LC		3

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
	Τάξη: Charadriiformes															
	Οικογένεια: Charadriidae															
13	<i>Charadrius alexandrinus</i> L., 1758	Θαλασσοσφουριχτής	PM, WV	nr (pr)				I	II	II			LC	LC		3
14	<i>Charadrius asiaticus</i> Pallas, 1773	Στεποσφουριχτής	AV	nr					III	II			NE	LC		3
15	<i>Charadrius dubius</i> Scopoli, 1786	Ποταμοσφουριχτής	MB, PM, WV	nr (pr)					II	II			NE	LC		
16	<i>Charadrius hiaticula</i> L., 1758	Αμμοσφουριχτής	PM, WV	nr (pr)					II	II			NE	LC		4
17	<i>Charadrius leschenaultii</i> Lesson, 1826	(Μεγάλος) Ερημοσφουριχτής	PM	nr					II	II			NE	LC		3
18	<i>Charadrius morinellus</i> L., 1758	Βουνοσφουριχτής	AV	nr		I		I	II	II			NE	LC		
19	<i>Hoplopterus spinosus</i> (L., 1758)	Αγκαθοκαλημάνα	AV	nr				I	II	II			VU	LC		3

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
20	<i>Pluvialis apricaria</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκό) Βροχοπούλι	PM, WV	nr (pr)		I		I/II2/III2	III	II			NE	LC		4
21	<i>Pluvialis squatarola</i> (L., 1758)	Αργυροπούλι	PM, WV	nr (pr)					III	II			NE	LC		
22	<i>Vanellus leucurus</i> (Lichtenstein, 1823)	Λεύκουρη καλημάνα	PM	nr					III	II			NE	LC		
23	<i>Vanellus vanellus</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκή) Καλημάνα	WV, PM	nr (pr)				II2	III	II			VU	LC		2
	Οικογένεια: Haematopodidae															
24	<i>Haematopus ostralegus</i> L., 1758	(Ευρωπαϊκός) Στρειδοφάγος	PM	nr					III				NE	LC		4
	Οικογένεια: Laridae															
25	<i>Hydrocoloeus minutus</i> (Pallas, 1776)	Νανόγλαρος	WV, PM	nr				I	II				NE	LC		3
26	<i>Larus cachinnans</i> (Pallas, 1811)	Ασημόγλαρος της Κασπίας	AV	nr									NE	LC		4
27	<i>Larus audouinii</i> Payraudeau, 1826	Αιγαιόγλαρος	MB	nr	+	I		I	II	I/II		II	VU	NT	R	1

Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
28	<i>Larus michahellis</i> J.F. Naumann, 1840	Ασημόγλαρος (της Μεσογείου)	MB, WV, PM, RB	c								NE	LC		
	Οικογένεια: Scolopacidae														
29	<i>Actitis hypoleucos</i> (L., 1758)	Ακτίτης	PM, WV	nr (pr)				III	II			NE	LC		3
30	<i>Calidris alpina</i> (L., 1758)	Λασποσκαλίδρα	PM, WV	nr (pr)				II	II			NE	LC		3
31	<i>Calidris ferruginea</i> (Pontoppidan, 1763)	Δρεπανοσκαλίδρα	PM	f				II	II			NE	LC		
32	<i>Calidris minuta</i> (Leisler, 1812)	(Κοινή) Νανοσκαλίδρα	PM, WV	f				II	II			NE	LC		
33	<i>Gallinago gallinago</i> (L., 1758)	(Κοινό) Μπεκατσίνι	PM, WV	f			II1/III2	III	II			NE	LC		3
34	<i>Gallinago media</i> (Latham, 1787)	Διπλομπεκάτσινο	PM	o	I		I	II	II			DD	NT		1
35	<i>Limosa limosa</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκή) Λιμόζα	PM	nr (pr)				III	II			NE	LC		2
36	<i>Philomachus pugnax</i> (L., 1758)	Μαχητής	PM	r			I	III	II			NE	LC		2

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
37	<i>Tringa erythropus</i> (Pallas, 1764)	Μαυρότρυγγας	PM	r					III	II			NE	LC		3
38	<i>Tringa glareola</i> L., 1758	Λασπότρυγγας	PM	f		I		I	II	II			LC	LC		3
39	<i>Tringa nebularia</i> (Gunnerus, 1767)	Πρασινοσκέλης	PM	nr (pr)					III	II			NE	LC		
40	<i>Tringa ochropus</i> L., 1758	Δασότρυγγας	PM, WV	c					II	II			NE	LC		
41	<i>Tringa totanus</i> (L., 1758)	Κοκκινοσκέλης	PM, WV	nr (pr)					III	II			NE	LC		2
	Οικογένεια: Sternidae															
42	<i>Hydroprogne caspia</i> (Pallas, 1770)	Καρατζάς	PM	nr (pr)				I		II			NE	LC		3
43	<i>Sternula albifrons</i> (Pallas, 1764)	(Ευρωπαϊκό) Νανογλάρονο	PM	nr (pr)		I		I	II	II		II	NT	LC		3
	Τάξη: Ciconiiformes															
	Οικογένεια: Ardeidae															

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
44	<i>Ardea alba</i> L., 1758	Αργυροτσικνιάς	PM, WV	o		I		I	II	II			VU	LC		
45	<i>Ardea cinerea</i> L., 1758	Σταχτοτσικνιάς	OB, WV, PM	f					III				NE	LC		
46	<i>Ardea purpurea</i> L., 1766	Πορφυροτσικνιάς	PM	f		I		I	II	II			EN	LC		3
47	<i>Ardeola ralloides</i> (Scopoli, 1769)	(Ξανθός) Κρυπτοτσικνιάς	PM	c		I		I	II				VU	LC		3
48	<i>Egretta garzetta</i> (L., 1766)	(Κοινός) Λευκοτσικνιάς	PM, WV	c		I		I	II				LC	LC		
49	<i>Ixobrychus minutus</i> (L., 1766)	(Ευρωπαϊκός) Μικροτσικνιάς	PM	c				I	II	II			LC	LC		3
50	<i>Nycticorax nycticorax</i> (L., 1758)	(Κοινός) Νυχτοκόρακας	PM, WV	nr (pr)		I		I	II				NT	LC		3
	Οικογένεια: Ciconiidae															
51	<i>Ciconia ciconia</i> (L., 1758)	Λευκός πελαργός	PM	nr (pr)	+	I		I	II				VU	LC		2
	Οικογένεια: Threskiornithidae															

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
52	<i>Plegadis falcinellus</i> (L., 1766)	(Ευρασιατική) Χαλκόκοτα	PM	o		I		I	II	II			CR	LC		3
	Τάξη: Columbiformes															
	Οικογένεια: Columbidae															
53	<i>Columba livia</i> J.F. Gmelin, 1789	Αγριοπερίστερο	RB	nr				II1	III				NE	LC		
54	<i>Streptopelia decaocto</i> (Frisvaldszky, 1838)	(Ευρασιατική) Δεκαοχτούρα	RB	c	+				III				NE	LC		
55	<i>Streptopelia turtur</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκό) Τρυγόνι	MB, PM	f				II2	III	II			NE	LC		3
	Τάξη: Strigiformes															
	Οικογένεια: Tytonidae															
56	<i>Tyto alba</i> (Scopoli, 1769)	Τυτώ, Πεπλόγλαυκα	RB	f	+				II		II/A		NE	LC		
	Τάξη: Coraciiformes															

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
	Οικογένεια: Alcedinidae															
57	<i>Alcedo atthis</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκή) Αλκυόνη	PM, WV	f		I	I	II					DD	LC		3
	Οικογένεια: Coraciidae															
58	<i>Coracias garrulus</i> L., 1758	(Ευρωπαϊκή) Χαλκοκουρούνα	PM	nr (pr)	+		I	II	II				VU	NT		2
	Οικογένεια: Meropidae															
59	<i>Merops apiaster</i> L., 1758	(Ευρωπαϊκός) Μελισσοφάγος	PM, MB	o				II	II				NE	LC		3
	Οικογένεια: Urupidae															
60	<i>Uruba erops</i> L., 1758	Τσαλαπετεινός	MB, PM	o	+			II					NE	LC		3
	Τάξη: Falconiformes															
	Οικογένεια: Falconidae															

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
61	<i>Falco columbarius</i> L., 1758	Νανογέρακο	PM, WV	nr (pr)				I	II	II	II/A		NE	LC		
62	<i>Falco eleonora</i> Géné, 1839	Μαυροπετρίτης	MB	f		I		I	II	II	II/A	II	LC	LC		2
63	<i>Falco naumanni</i> Fleischer, 1818	(Ευρωπαϊκό) Κιρκινέζι	OB, PM	nr (pr)				I	II	I	II/A		VU	VU	K	1
64	<i>Falco peregrinus</i> Tunstall, 1771	Πετρίτης	RB, PM, WV	o		I		I	II	II	I/A		LC	LC		
65	<i>Falco tinnunculus</i> L., 1758	Βραχοκιρκινέζο	RB, PM, WV	nr (pr)					II	II	II/A		NE	LC		3
66	<i>Falco vespertinus</i> L., 1766	(Ευρωπαϊκό) Μαυροκιρκινέζο	PM	nr (pr)				I	II	II	II/A		DD	NT		3
	Τάξη: Galliformes															
	Οικογένεια: Phasianidae															
67	<i>Coturnix coturnix</i> (L., 1758)	(Κοινό) Ορτύκι	RB, PM, WV	o				II2	III	II			NE	LC		3
	Τάξη: Gruiformes															

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
	Οικογένεια: Rallidae															
68	<i>Crex crex</i> (L., 1758)	Ορτυκομάνα	AV	nr (pr)				I	II	II			DD	NT	R	1
69	<i>Gallinula chloropus</i> (L., 1758)	(Κοινή) Νερόκοτα	RB, PM, WV	f					III				NE	LC		
	Τάξη: Passeriformes															
	Οικογένεια: Alaudidae															
70	<i>Alauda arvensis</i> L., 1758	(Κοινή) Σιταρήθρα	PM, WV, OB?	nr (pr)				II2	III				NT	LC		3
71	<i>Calandrella brachydactyla</i> (Leisler, 1814)	(Ευρωπαϊκή) Μικρογαλιάντρα	MB, PM, WV	o				I	II				NE	LC		3
72	<i>Galerida cristata</i> (L., 1758)	Κατσουλιέρης	RB	c					III				NE	LC		3
73	<i>Lullula arborea</i> (L., 1758)	Δεντροσταρήθρα	RB, PM	nr (pr)				I	III				LC	LC		2
74	<i>Melanocorypha calandra</i> (L., 1766)	(Κοινή) Γαλιάντρα	PM, OB?	r				I	II				VU	LC		3

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
	Οικογένεια: Corvidae															
75	<i>Corvus corone</i> L., 1758	(Σταχτιά) Κουρούνα	RB	c				II2					NE	LC		
	Οικογένεια: Emberizidae															
76	<i>Emberiza calandra</i> L., 1758	Τσιφτάς	RB, WV, PM	nr (pr)					II				NE	LC		2
77	<i>Emberiza cirrus</i> L., 1766	Σιρλοτσιχλονο	RB	nr (pr)					II				NE	LC		4
78	<i>Emberiza hortulana</i> L., 1758	Βλαχοτσιχλονο	MB, PM	nr (pr)				I	III				LC	LC		2
79	<i>Emberiza schoeniclus</i> (L., 1758)	(Μεγάλο) Καλαμοτσιχλονο	WV, PM	f					II				NE	LC		
	Οικογένεια: Fringillidae															
80	<i>Carduelis cannabina</i> (L., 1758)	(Κοινό) Φανέτο	WV, PM	nr (pr)					II				NE	LC		2

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
81	<i>Carduelis carduelis</i> (L., 1758)	(Κοινή) Καρδερίνα	RB, WV, PM	rb, c					II				NE	LC		
82	<i>Carduelis chloris</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκός) Φλώρος	RB, WV, PM	rb, c					II				NE	LC		4
83	<i>Fringilla coelebs</i> L., 1758	(Κοινός) Σπίνος	RB, WV, PM	rb, c					III				NE	LC		4
84	<i>Serinus serinus</i> (L., 1766)	Σκαρθάκι	RB, WV, PM	r					II				NE	LC		4
	Οικογένεια: Hirundinidae															
85	<i>Cecropis daurica</i> (Laxman, 1769)	Μιλτοχελίδονο	MB, PM	f	+				II				NE	LC		
86	<i>Delichon urbicum</i> (L., 1758)	Λευκοχελίδονο	MB, PM	c	+				II				NE	LC		3
87	<i>Hirundo rustica</i> L., 1758	Σταβλοχελίδονο	MB, PM	c	+				II				NE	LC		3
88	<i>Riparia riparia</i> (L., 1758)	Οχθοχελίδονο	PM	c	+				II				NE	LC		3

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
	Οικογένεια: Laniidae															
89	<i>Lanius collurio</i> L., 1758	Αετομάχος	PM	c				I	II				NE	LC		3
90	<i>Lanius minor</i> J.F. Gmelin, 1788	Σταχτοκεφαλός	PM	r				I	II				NT	LC		2
91	<i>Lanius senator</i> L., 1758	Κοκκινοκεφαλός	MB, PM	r					II				NE	LC		2
	Οικογένεια: Motacillidae															
92	<i>Anthus campestris</i> (L., 1758)	Ωχροκελάδα	MB, PM	r				I	II				LC	LC		3
93	<i>Anthus cervinus</i> (Pallas, 1811)	Κοκκινοκελάδα	PM, WV	nr (pr)					II				NE	LC		
94	<i>Anthus pratensis</i> (L., 1758)	Λιβαδοκελάδα	WV, PM, OB	nr (pr)					II				NE	LC		4
95	<i>Anthus richardi</i> Vieillot, 1818	Διπλοκελάδα	PM, WV?	r					II				NE	LC		
96	<i>Anthus spinoletta</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκή) Νεροκελάδα	WV, PM	o					II				NE	LC		

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
97	<i>Anthus trivialis</i> (L., 1758)	Δεντροκελάδα	PM, WV	f					II				NE	LC		
98	<i>Motacilla alba</i> L., 1758	Λευκοσουσουράδα	RB, PM, WV	c					II				NE	LC		
99	<i>Motacilla cinerea</i> Tunstall, 1771	Σταχτοσουσουράδα	WV, PM, RB?	nr (pr)					II				NE	LC		
100	<i>Motacilla flava</i> L., 1758	Κιτρινοσουσουράδα	MB, PM	c					II				NE	LC		
	Οικογένεια: Muscicapidae															
101	<i>Ficedula hypoleuca</i> (Pallas, 1764)	Μαυρομυγοχάφτης	PM	nr (pr)					II	II			NE	LC		4
102	<i>Muscicapa striata</i> (Pallas, 1764)	Σταχτομυγοχάφτης	MB, PM	r					II	II			NE	LC		3
	Οικογένεια: Oriolidae															
103	<i>Oriolus oriolus</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκός) Συκοφάγος	PM	o					II				NE	LC		
	Οικογένεια: Paridae															

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
104	<i>Parus major</i> L., 1758	Καλόγερος	RB	c					II				NE	LC		
	Οικογένεια: Passeridae															
105	<i>Passer domesticus</i> (L., 1758)	Σπιτοσπουργίτης	RB, WV	rb, c									NE	LC		3
106	<i>Passer hispaniolensis</i> (Temminck, 1820)	Χωραφοσπουργίτης	PM, WV, OB	c					III				NE	LC		
107	<i>Passer montanus</i> (L., 1758)	Δεντροσπουργίτης	RB, WV, PM?	nr (pr)					III				NE	LC		3
	Οικογένεια: Remizidae															
108	<i>Remiz pendulinus</i> (L., 1758)	Υφάντρα	WV, RB?, PM?	nr (pr)					III				NE	LC		
	Οικογένεια: Sylviidae															
109	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> (L., 1758)	Ταχλοποταμίδα	PM, OB	c					II	II			NE	LC		

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
110	<i>Acrocephalus melanopogon</i> (Temminck, 1823)	Ψαθοποταμίδα	PM	r				I	II	II			VU	LC		
111	<i>Acrocephalus palustris</i> (Bechstein, 1798)	Βαλτοποταμίδα	PM	f					II	II			NE	LC		4
112	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i> (L., 1758)	Σχοινοποταμίδα	PM	c					II	II			NE	LC		4
113	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> (Hermann, 1804)	Καλαμποποταμίδα	MB, PM	c					II	II			NE	LC		4
114	<i>Cettia cetti</i> (Temminck, 1820)	(Ευρωπαϊκό) Ψευταηδόνι	RB	rb, c					II	II			NE	LC		
115	<i>Cisticola juncidis</i> (Rafinesque, 1810)	(Ευρωπαϊκή) Κιστικόλη	RB	rb					II	II			NE	LC		
116	<i>Hippolais pallida</i> (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	(Ανατολική) Ωχροστριτσίδα	MB, PM?	nr (pr)					II	II			NE	LC		3
117	<i>Locustella luscinioides</i> (Savi, 1824)	Καλαμοτριλιστής	PM	r					II	II			NE	LC		4

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
118	<i>Phylloscopus collybita</i> (Vieillot, 1817)	Δεντροφυλλοσκόπος	WV, PM	c					II	II			NE	LC		
119	<i>Phylloscopus sibilatrix</i> (Bechstein, 1793)	Δασοφυλλοσκόπος	PM	r					II	II			NE	LC		2
120	<i>Phylloscopus trochilus</i> (L., 1758)	Θαμνοφυλλοσκόπος	PM	c					II	II			NE	LC		
121	<i>Sylvia atricapilla</i> (L., 1758)	Μαυροσκούφης	PM, WV, RB?	c					II	II			NE	LC		4
122	<i>Sylvia borin</i> (Boddaert, 1783)	Κηποτσιροβάκος	PM	c					II	II			NE	LC		4
123	<i>Sylvia cantillans</i> (Pallas, 1764)	Κοκκιντσιροβάκος	MB, PM	c					II	II			NE	LC		4
124	<i>Sylvia communis</i> Latham, 1787	Θαμνοτσιροβάκος	MB, PM	c					II	II			NE	LC		4
125	<i>Sylvia crassirostris</i> Cretzschmar, 1826	(Ανατολικός) Μελωδοτσιροβάκος	MB, PM	nr					II	II			NE	LC		3
126	<i>Sylvia curruca</i> (L., 1758)	Βουνοτσιροβάκος	PM	nr					II	II			NE	LC		

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
127	<i>Sylvia melanocephala</i> (J.F. Gmelin, 1789)	Μαυροτσιροβάκος	RB, PM, WV	rb, c					II	II			NE	LC		4
128	<i>Sylvia rueppelli</i> Temminck, 1823	Αιγαιοτσιροβάκος	MB, PM	nr				I	II	II			NT	LC		4
	Οικογένεια: Troglodytidae															
129	<i>Troglodytes troglodytes</i> (L., 1758)	(Ευρωπαϊκός) Τρυποφράχτης	RB, PM, WV	nr (pr)					II				NE	LC		
	Οικογένεια: Turdidae															
130	<i>Erithacus rubecula</i> (L., 1758)	Κοκκινολαίμης	WV, PM	c					II				NE	LC		4
131	<i>Luscinia megarhynchos</i> C.L.Brehm, 1831	(Κοινό) Αηδόνι	MB, PM	c					II				NE	LC		4
132	<i>Luscinia svecica</i> (L., 1758)	Γαλαζολαίμης	PM, WV	o		I		I	II				NE	LC		
133	<i>Monticola solitarius</i> (L., 1758)	Γαλαζοκότουφας	RB, PM, WV?	nr					II				NE	LC		3

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
134	<i>Oenanthe hispanica</i> (L., 1758)	Ασπροκωλίνα	MB, PM	nr					II				NE	LC		2
135	<i>Oenanthe oenanthe</i> (L., 1758)	Σταχτοπετρόκλης	MB, PM	nr (pr)					II				NE	LC		3
136	<i>Phoenicurus ochruros</i> (S.G. Gmelin, 1774)	Καρβουνιάρης	WV, PM	nr					II				NE	LC		
137	<i>Phoenicurus phoenicurus</i> (L., 1758)	(Κοινός) Φοινίκουρος	PM, WV?	nr					II				NE	LC		2
138	<i>Saxicola rubetra</i> (L., 1758)	Καστανολαίμης	PM, MB?	nr (pr)					II				NE	LC		4
139	<i>Saxicola torquatus</i> (L., 1766)	(Ευρωπαϊκός) Μαυρολαίμης	RB, PM, WV	rb, c					II				NE	LC		
140	<i>Turdus merula</i> L., 1758	(Κοινός) Κότσυφας	RB, PM, WV	rb, c				II2	III				NE	LC		4
141	<i>Turdus philomelos</i> C.L.Brehm, 1831	(Κοινή) Τσίχλα	WV, PM	nr				II2	III				NE	LC		4
142	<i>Turdus pilaris</i> L., 1758	Κεδρότσιχλα	WV, PM	nr				II2	III				NE	LC		4w

	Είδη	Κοινό ελληνικό όνομα	Κατάσταση στην Κρήτη	Κατάσταση στον υγρότοπο	Δασικός Κώδικας	ΠΔ 67/1981 ΥΑ 414985/1985	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Σύμβαση έρνης/1979	Σύμβαση Βόννης/1979	CITES/1973 ΚΣ 338/97	Σύμβαση Βαρκελώνης/1995	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Διεθνής (IUCN)	European Red List	Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη (SPEC)
143	<i>Turdus torquatus</i> L., 1758	Χιονοκότσυφας	PM, WV	nr					II				NE	LC		4
144	<i>Turdus viscivorus</i> L., 1758	Γερακότσιχλα	WV, PM	r				II2	III				NE	LC		4
	Τάξη: Procellariiformes															
	Οικογένεια: Procellariidae															
145	<i>Calonectris diomedea</i> (Scopoli, 1769)	Αρτέμης	MB, PM	r		I		I	III			II	LC	LC		2
	Τάξη: Psittaciformes															
	Οικογένεια: Psittacidae															
146	<i>Psittacula krameri</i> (Scopoli, 1769)	Πράσινος παπαγάλος	OB	r									NE	LC		

Έλος Μαθίων:

Ένας υγρότοπος όπου ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει ένα αυθεντικό τοπίο των βόρειων ακτών της Κρήτης, αποτέλεσμα της συμβίωσης του ανθρώπου και της φύσης για πολλές χιλιετηρίδες.

Δήμος Χερσονήσου
Τμήμα Προγραμματισμού
Γούρνες Πεδιάδος
700 14 Κρήτη
Τηλ.: 2813 404661

WWF Ελλάς
Λεμπέση 21
117 43 Αθήνα
Τηλ.: 210 3314893